

УДК 343.97

С. А. МОЗОЛЬ,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
Національної академії внутрішніх справ (м. Київ)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ВИДИ ОБ'ЄКТІВ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Досліджено загальну характеристику та види об'єктів кримінологічної безпеки. Підкреслено, що кримінологічна безпека як одна зі складових громадської безпеки є одним з обов'язкових атрибутів, що забезпечують нормальне функціонування демократичної держави. Визначено зміст і сутність громадської безпеки. Указано подвійну роль кримінологічної безпеки в системі громадської безпеки.

Ключові слова: безпека, кримінологічна безпека, об'єкти кримінологічної безпеки, громадська безпека, складові громадської безпеки.

Mozol, S.A. (2017), "General characteristics and types of objects of criminological safety" ["Zahalna kharakterystyka ta vydy ob'iektiv kryminolohichnoi bezpeky"], *Pravo i Bezpeka*, No. 4, pp. 117–122.

Постановка проблеми. Як показали дослідження, сьогодні для безпеки громадян, суспільства та держави однією з найбільш реальних загроз є злочинність. Через низку об'єктивних і суб'єктивних причин нинішня кримінальна ситуація в Україні досягла критичного рівня. Масштаби злочинності різко виросли до безпрецедентних величин, спостерігається зростання ступеня агресивності, жорстокості, зухвалості, небезпеки злочинних діянь, посилюються професіоналізм і організованість злочинності. Більша половина скоєних суспільно небезпечних діянь є тяжкими й особливо тяжкими. Неухильно зростає кількість викрадень громадян, навмисних убивств, випадків спричинення тяжкої шкоди здоров'ю, бандитизму й інших небезпечних злочинів. Все це актуалізувало такий вид громадської безпеки, як кримінологічна безпека України. Говорячи про кримінологічну безпеку як одну зі складових громадської безпеки, слід зазначити, що вона є одним з обов'язкових атрибутів, що забезпечують нормальне функціонування демократичної держави. Проблеми кримінологічної безпеки в Україні постають досить гостро, підтвердженням цього є сучасна кримінально-правова статистика.

Стан дослідження. Класифікацією видів безпеки (національної, економічної, продовольчої, енергетичної тощо) та її об'єктів займалася низка учених. Цікаві праці публікували, зокрема, А. Б. Антонов і В. Г. Балашов, Є. А. Олейников, А. В. Козаченко, А. Н. Ляшенко, Т. В. Мельничук, В. І. Мунтіян, В. П. Пономаренко, В. С. Пономаренко, Н. Л. Шелухін та ін. Однак у їхніх працях питання, безпосередньо пов'язані з характеристикою та видами об'єктів кримінологічної безпеки, не розглядалися.

Метою статті є з'ясувати основні характеристики та види об'єктів кримінологічної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Дискусії вчених щодо цієї проблеми свідчать, що сьогодні назріла нагальна необхідність у розробці такої моделі організації боротьби зі злочинністю, яка могла б забезпечити об'єктивний стан захищеності життєво важливих та інших істотних інтересів особистості, суспільства та держави від злочинних посягань і загроз таких посягань, а також усвідомлення людьми такої захищеності, тобто здатної забезпечити кримінологічну безпеку.

Як уже зазначалося, безпека держави та суспільства в широкому сенсі являє собою стан захищеності їх життєво важливих інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз. Під такими життєво важливими інтересами розуміють сукупність потреб українського суспільства, держави, особистості й усього населення країни в цілому, задоволення яких повинно бути надійно захищене від протиправних посягань спеціально сформованою та розвинутою для цього системою державної безпеки. При цьому безпека виступає одночасно і однією з найважливіших функцій соціальної системи, і гарантією її існування. Системні ознаки безпеки визначаються її цілісністю, відносною самостійністю та стійкістю, усунення будь-якої з них здатне призвести до загибелі всієї системи [1]. Утворюючи собою систему, всі елементи безпеки в комплексі створюють надійний механізм захисту від небезпек, що загрожують соціальній організації. Більше того, такий механізм потребує особливої, сформованої для розвитку та зміцнення безпеки системи управління [2, с. 439; 3].

В юридичній науці під громадською безпекою, що є частиною національної безпеки, традиційно розуміють рівень захищеності особистості, суспільства та держави від загроз суспільно небезпечного характеру (переважно внутрішніх). У літературі з кримінального права зазначається, що громадська безпека є складним і багатоаспектним явищем, будучи одночасно не тільки однією з потреб суспільства, а і загальним благом, загальною цінністю, у збереженні та розвитку якої зацікавлені і громадяни, і держава в цілому. Така багатогранність громадської безпеки зумовлює її складну систему, що складається з: 1) розробленої доктрини безпеки, яка виступає як певна ідеологія й одночасно як програма дій; 2) правової основи, яка реально дає можливість захищати інтереси суспільства, його громадян та їх об'єднань; 3) системи державних органів, що забезпечують безпеку суспільства; 4) громадської системи безпеки, тобто сукупності недержавних, громадських організацій, яка базується на активності населення та здібності суспільства протистояти загрозам і небезпекам для нього; 5) коректної системи засобів і методів забезпечення безпеки, основаної на демократичних засадах [4, с. 179].

Термін «громадська безпека» використовується в чинному Кримінальному кодексі України. Громадська безпека розглядається кримінальним правом як родовий об'єкт, передбачений розділом 9 Кримінального кодексу України, і являє собою комплекс однорідних суспільних відносин, що забезпечують установлені законами та підзаконними актами правила безпеки ведення виробничо-господарської діяльності, використання й експлуатації джерел підвищеної небезпеки, а також правила поведінки з предметами, що становлять загальну небезпеку.

Фахівці Фонду національної і міжнародної безпеки під громадською безпекою розуміють такий стан суб'єктів безпеки, за якого забезпечуються сприятливі можливості для задоволення й реалізації матеріальних, духовних та інших життєво важливих потреб, коли в них є достатній мінімум стійкості та збалансованості, здатність і можливість протистояти деструктивним викликам, небезпекам і загрозам майну, життю, здоров'ю, всій сукупності законних інтересів громадян, їх об'єднань. Із загально-методологічної точки зору громадська безпека являє собою складну систему, що має такі елементи: об'єкт безпеки; суб'єкт безпеки; принципи забезпечення безпеки; фактори, які загрожують безпеці. Е. А. Мохов зробив серйозний вклад у дослідження проблеми громадської

безпеки, запропонувавши, на наш погляд, найбільш прийнятне її визначення. Він вважає, що під громадською безпекою слід розуміти здатність громадських і державних структур захищати життєво важливі інтереси держави, суспільства та його громадян від впливу зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз, нейтралізувати їх, забезпечуючи при цьому сталий прогресивний розвиток країни (за: [5]).

У такому формулюванні проблема громадської безпеки ставиться у площину прямої дії та є орієнтованою в часі. Тобто громадська безпека є складною системою, що передбачає наявність таких загальносистемних ознак, як відносна самостійність (автономність), цілісність, стійкість. Автономність забезпечується шляхом збереження державного та політичного суверенітету, економічної незалежності України, прийнятною обороноздатністю й іншими системними ознаками, що дозволяють українському суспільству та державі стійко і стабільно розвиватися. Цілісність проявляється у збереженні суверенної території та неподільності держави, її інформаційного, правового, економічного, технологічного просторів, культури, єдності суспільства, наявності національної ідеї, яка об'єднує соціум, тощо. Стійкість повинна забезпечуватися раціональним і гнучким управлінням громадською безпекою через сукупність узгоджених заходів громадських і державних структур щодо запобігання внутрішнім і зовнішнім викликам на основі Конституції, законів та інших нормативно-правових актів [6].

Сьогодні вирішення завдань щодо утримання злочинності на соціально прийнятному рівні, її скорочення, захисту суспільства, особи та держави від злочинних посягань не зводиться до заходів, спрямованих тільки на саму злочинність та її суб'єктів, а враховує також вплив на жертв злочинів (віктимологію), надання їм необхідної допомоги з боку суспільства і держави. Необхідно своєчасно виявляти суб'єктивні й об'єктивні чинники, що впливають на виникнення злочинів, на зміну кількісних та якісних характеристик злочинності. Безперечно, комплексний підхід є найдієвішим для розуміння соціальної практики, яка прагне мінімізувати масштаби та шкідливі наслідки злочинності. Саме тому особливого значення набуває проблема побудови адекватної системи кримінологічної безпеки. Кримінологічна безпека в системі громадської безпеки відіграє подвійну роль:

– основну, коли забезпечує від будь-яких злочинних посягань на безпеку особистості, суспільства та держави;

– обслуговуючу, допоміжну, коли в разі виникнення загрози злочинного посягання на об'єкти захисту реалізує свої функції у сфері інших видів безпеки.

Кримінологічна безпека в нинішній історичний момент є одним із провідних напрямків у системі громадської безпеки, тому що зараз ми стикаємося з небувалим зростанням злочинності та посиленням суспільної небезпеки злочинних проявів. Забезпечення кримінологічної безпеки – це система заходів, здійснюваних державними та іншими органами, організаціями та установами, а також окремими громадянами з метою захисту важливих інтересів особистості, суспільства і держави. Основну роль у здійсненні цих заходів відіграють правоохоронні органи, хоча пріоритет у цій роботі має бути відданий родині, школі та громадським організаціям.

Основною метою забезпечення кримінологічної безпеки суспільства, особистості та держави є своєчасне виявлення кримінологічних загроз, їх нейтралізація та відображення. Характер і вид загрози впливають на вибір заходів із забезпечення кримінологічної безпеки, визначають напрями забезпечення безпеки, сприяють виявленню можливих об'єктів злочинних посягань. Їх конкретизація сприяє координації діяльності різними державними та громадськими структурами.

Повертаючись до забезпечення системності безпеки, слід відзначити, що управління нею завжди першочергово пов'язане з визначенням об'єктів захисту, якими в будь-якій державі є:

- загальні життєво важливі інтереси держави та суспільства;
- життєво важливі інтереси держави та суспільства, що проявляються в різних сферах їх життєдіяльності (політичній, економічній, воєнній, науково-технічній, інформаційній, екологічній, соціальній тощо);
- соціальні фактори, що детермінують формування та розвиток внутрішніх і зовнішніх загроз інтересам держави та суспільства;
- пріоритетні напрями забезпечення безпеки інтересів держави та суспільства в різних сферах їх життєдіяльності;
- основні функції системи забезпечення національної безпеки держави та суспільства;
- основні умови та гарантії організації ефективної системи безпеки держави та суспільства [7].

Далі всяка система управління безпекою передбачає визначення й оцінку власне переліку перерахованих загроз об'єктам безпеки. Фахівцям добре відомо, що більшість подібних

загроз тією чи іншою мірою мають кримінальний характер, оскільки практично кожна з них визначена як така вітчизняним кримінальним законодавством. У своїй сукупності ці загрози утворюють явище злочинності, яке, як відомо, являє собою не тільки внутрішню небезпеку, але, що більш страшно, загрожує інтересам міжнародної безпеки. Тому міжнародне співтовариство прагне тримати під особливим міжнародно-правовим контролем окремі види злочинності, які визнаються всіма державами пріоритетними з точки зору забезпечення не лише національної, але і світової безпеки.

А тепер зупинимось на поняттях і категоріях, що в сукупності утворюють внутрішню структуру кримінологічної безпеки, зміст діяльності з її забезпечення.

Об'єктами кримінологічної безпеки в загальному вигляді є явища, процеси та відносини, захист яких становить мету й основний зміст кримінологічної політики безпеки. Метою забезпечення кримінологічної безпеки будь-якого об'єкта є його захист від злочинних посягань, що дає йому змогу надійно оберігати й ефективно використовувати свій матеріальний, фінансовий, кадровий потенціал тощо. При цьому зусилля спрямовуються не так на активну протидію злочинності, як на створення несприятливих для неї умов. Тобто захист кожної окремої людини, її прав і свобод від злочинних посягань, створення надійних гарантій недопущення таких діянь можна назвати кримінологічним забезпеченням національної безпеки, оскільки захист прав людини певною мірою є гарантією забезпечення національної безпеки будь-якої держави, а отже, відбувається забезпечення кримінологічної безпеки національних інтересів [8, с. 49].

Таким чином, до основних об'єктів кримінологічної безпеки належать:

- особистість – її права, обов'язки та свободи;
- суспільство – його матеріальні та духовні цінності;
- держава – її конституційний лад, суверенітет і територіальна цілісність [8, с. 48; 9, с. 36].

Особистість людини є одним з найбільш уразливих об'єктів злочинних посягань. Щорічно у світі в результаті скоєних злочинів гине більше 1,6 млн осіб, мільйони людей отримують поранення в результаті дій насильницького характеру та назавжди залишаються інвалідами. За останні 10 років кількість загиблих від дій злочинців збільшилася майже в три рази. Як повідомляла прес-служба Державної служби статистики, в Україні в період із січня по

червень 2017 року було скоєно 317633 злочини. «Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 36 % – тяжкі та особливо тяжкі. ... За перше півріччя відбулося 834 умисних вбивства і замахів на вбивство, а також 1050 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 144 згвалтування і замаху на згвалтування. Кількість потерпілих від злочинів у січні–червні 2017 року становила 223,7 тис. осіб, серед яких 80,9 тис. – жінки, 13,4 тис. – особи похилого віку та з інвалідністю 1 і 2 груп, 2,6 тис. – неповнолітні та 1,2 тис. – діти до 14 років. Всього в результаті злочинних діянь загинуло 3,3 тис. осіб, серед яких 22,6 % було умисно вбито; 29,9 % загинуло внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами; 8,2 % – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень» (за: [10]). Все це говорить про те, що кримінологічна безпека особистості на сьогодні є невіршеною проблемою. Проголошений у Конституції та інших законодавчих і нормативних актах один з основних принципів – забезпечення державних гарантій прав і законних інтересів особистості – у багатьох випадках кримінальних замахів на людину, її майнові й інші права залишається тільки декларацією. Незважаючи на те, що основним завданням діяльності органів внутрішніх справ є «формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, боротьби зі злочинністю, розкриття та розслідування злочинів, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху» [11], основні критерії оцінки діяльності підрозділів поліції не сприяють його виконанню. Горезвісна «боротьба» за високий, майже 100-відсотковий рівень розкриття злочинів, острах відповідальності (у більшості випадків несправедливої) за зростання злочинності сприяють укриттю злочинів від реєстрації, відмові будь-якими засобами в прийомі та реєстрації заяв населення про вчинені стосовно них та їхнього майна неочевидні злочини. У таких основних службах органів внутрішніх справ, як карний розшук, підрозділи боротьби з економічними злочинами, організованою злочинністю, практично відсутні показники, які відображають роботу із забезпечення кримінологічної безпеки громадян, а отже, така діяльність не стимулюється. В інших службах ще не вироблений механізм і тактика забезпечення захисту громадян та їхньої власності від злочинних посягань. Все це не тільки не сприяє реалізації зазначених

конституційних положень, а й навпаки, надає право громадянам самим уживати заходів (дуже обмежених через відсутність необхідних матеріальних засобів та інших можливостей) для захисту своєї безпеки від злочинних посягань. Крім того, в разі злочинного замаху потерпілий має дуже обмежені можливості щодо відшкодування державою заподіяної шкоди, захисту від подальшого психологічного та насильницького впливу з боку злочинців. Все це свідчить, що для забезпечення кримінологічної безпеки особистості, її майна необхідно вжити кардинальних заходів як на державному, так і на відомчому рівнях.

Суспільство як об'єкт кримінологічної безпеки сьогодні потребує перегляду стратегії політики боротьби зі злочинністю. Криміналізація суспільства, яка зараз відбувається, розширення масштабів організованої злочинності несуть в собі серйозні політичні, соціальні, економічні та морально-психологічні наслідки, дестабілюють суспільство, загрожують його життєво важливим інтересам. При цьому серйозні вади притаманні нині системі протидії злочинності, боротьбі з її найбільш небезпечними проявами, діяльності із попередження злочинів. Також є недоліки в комплексі її законодавчого, матеріального (ресурсного), фінансового та кадрового забезпечення, не розроблена до кінця сама ідеологія протидії злочинності. У цих умовах гостро постає питання про ефективність проведеної політики боротьби зі злочинністю. Ужиті заходи, спрямовані на придушення злочинних проявів, зниження динаміки зростання її кількісних та якісних показників, не досягають мети. Оцінка сучасного стану злочинності як серйозної загрози національній безпеці суспільства та держави вимагає коректування, а, можливо, і перегляду багатьох позицій не тільки практичних, організаційних підходів до боротьби зі злочинністю, але і всієї концепції цього найважливішого напрямку державної політики. Виходячи зі здійснених прогнозів розвитку кримінальної ситуації в нашій країні [12], очікувати в найближчому і в досить віддаленому майбутньому яких-небудь реальних позитивних змін не доводиться. Тобто суспільство буде розвиватися в умовах, коли злочинність, а особливо її організована частина, чинитиме істотний негативний вплив на всі сфери суспільного розвитку. Це пов'язано насамперед із тим, що зберігається живильне для злочинності середовище (політична нестабільність, економічний хаос, різке зниження рівня життя багатьох верств населення), поглиблюється розкол і розшарування суспільства, триваючий

моральний розпад і втрата ідеалів тощо. При цьому необхідних коштів і ресурсів на перетворення цього середовища, його нейтралізацію й оздоровлення просто немає, та й особливої зацікавленості очистити «каламутну воду» політичної, економічної та соціальної плутанини в державі також поки що не проглядається. Отже, в цих умовах організована злочинність не тільки успішно протистоїть усім заходам боротьби з нею та нейтралізує спроби здійснення контролю за її діяльністю з боку держави, а й, проникаючи в законодавчі, владні структури, активно «торпедує» кримінально-правову боротьбу, «люблює» вигідні їй закони та підзаконні акти. Тобто відбувається процес, за якого не держава в особі її правоохоронної системи контролює організовану злочинність, а навпаки – мафіозні структури «тримають руку на пульсі», а часом і регулюють «діяльність проти себе».

Держава як один з об'єктів кримінологічної безпеки й одночасно найважливіший суб'єкт

вироблення стратегії і тактики цього виду безпеки покликана «бути засобом і механізмом реалізації турботи суспільства, яка його створює, про своє життєзабезпечення, безпеку, виживання та розвиток» [13, с. 36]. Тому саме держава в особі законодавчої та виконавчої влади має вжити всіх заходів для створення стрункої системи суб'єктів кримінологічної безпеки, правового й організаційного забезпечення її ефективного функціонування.

Підбиваючи підсумок нашим міркуванням, ми робимо висновок, що кримінологічна безпека є одним з найважливіших видів громадської безпеки, входить до структури її системи та відіграє найважливішу роль у забезпеченні безпеки від природних і техногенних загроз за можливого провокування техногенних та екологічних загроз людиною, безпеки від соціальних джерел загроз, які мають кримінальну природу. Основними її об'єктами є особистість, суспільство та держава.

Список бібліографічних посилань

1. Бельков О. А. Понятийно-категориальный аппарат концепции национальной безопасности. *Безопасность*. 1994. № 3. С. 28.
2. Аванесов Г. А., Иншаков С. М., Лебедев С. Я., Эриашвили Н. Д. Криминология : учеб. / под ред. Г. А. Аванесова. 5-е изд., перераб. и доп. М. : Юнити-Дана, 2010. 495 с.
3. Тер-Акопов А. А. Безопасность человека. *Теоретические основы социально-правовой концепции*. М., 1998. С. 167–168.
4. Курс уголовного права. Т. 4. Особенная часть / под ред. Г. Н. Борзенкова и В. С. Комиссарова. М. : Зерцало-М, 2002. 540 с.
5. Балашова Т. Н. Национальная безопасность и национальные интересы Российской Федерации в контексте миграционных процессов. *Миграционное право*. 2012. № 1. С. 48.
6. Баранов В. М. Деструктивное воздействие права на национальные интересы. *Журнал российского права*. 2011. № 12. С. 34.
7. Лебедев С. Я. Криминологическая безопасность в системе национальной безопасности России. *Российский криминологический взгляд*. 2006. № 3. С. 104–110.
8. Скуліш Є. Криминологічна безпека в системі національної безпеки України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2010. № 2. С. 47–50.
9. Плешаков В. А. Криминологическая безопасность и ее обеспечение в сфере взаимодействия организованной преступности и преступности несовершеннолетних : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. М., 1998. 323 с.
10. Злочинність в Україні: опублікована шокуюча статистика за 2017 рік // *Обозреватель* : сайт. 05.09.2017. URL: <https://www.obozrevatel.com/ukr/crime/zlochinnist-v-ukraini-opublikovana-shokuyuchastatistika-za-2017-rik.htm> (дата звернення: 20.11.2017). З посиланням на сайт Державної служби статистики України; URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/dop/09/dop_sz0617.pdf.zip.
11. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : указ Президента України від 06.04.2011 № 383/2011 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383/2011> (дата звернення: 23.11.2017).
12. Баганець О. Аналіз стану злочинності, її структури й динаміки на території України за 2013–2016 роки (частина 1) // *Юридичний Вісник України* : сайт. Лютий 25, 2017. URL: <http://yvu.com.ua/kryminogenna-sytuatsiya-v-ukrayini-yak-zminyvsya-yiyi-stan-protiyagom-2016-roku-v-porigvnyanni-z-mynulymy-gokamy/> (дата звернення: 24.11.2017).
13. Антонов А. Б., Балашов В. Г. Основы обеспечения безопасности личности, общества и государства : учеб. пособие. М. : Ин-т защиты предпринимателя, 1996. 141 с.

Надійшла до редколегії 20.12.2017

МОЗОЛЬ С. А. ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА И ВИДЫ ОБЪЕКТОВ КРИМИНОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Исследованы общая характеристика и виды объектов криминологической безопасности. Подчеркнуто, что криминологическая безопасность как одна из составляющих общественной

безпеки являється одним из обов'язателных атрибутів, забезпечуючих нормальне функціонування демократического государства. Определены содержание и сущность общественной безопасности. Указано на двойную роль что криминологической безопасности в системе общественной безопасности.

Ключевые слова: *безопасность, криминологическая безопасность, объекты криминологической безопасности, общественная безопасность, составляющие общественной безопасности.*

MOZOL S. A. GENERAL CHARACTERISTICS AND TYPES OF OBJECTS OF CRIMINOLOGICAL SAFETY

The general characteristics and types of objects of criminological safety have been researched. It has been emphasized that criminological safety as one of the components of public safety is one of the obligatory attributes that ensure the normal functioning of a democratic state. It has been proved that ensuring the criminological safety is the system of measures implemented by state and other agencies, organizations and institutions as well as by individual citizens in order to protect the important interests of individuals, society and the state. Law enforcement agencies play a key role in implementing these measures, although the priority in this work should be given to the family, school and community organizations.

It has been substantiated that the main objective of ensuring the criminological safety of society, individuals and the state is the timely detection of criminological threats, their neutralization and reflection. The nature and type of a threat affect the choice of measures to ensure the criminological safety, determine the directions of ensuring safety, facilitate to detect possible objects of criminal encroachments. Their specification facilitates the coordination of activities of various state and public structures.

The content and essence of public safety have been defined. It has been noted that the criminological safety within the system of public safety plays a double role. The characteristics of the main objects of the criminological safety have been provided. It has been emphasized that the objects of the criminological security in general are phenomena, processes and relations, the protection of which is the objective and the main content of the criminological safety policy.

It has been established that the criminological safety is one of the most important types of public safety, it is part of the structure of its system and plays an important role in ensuring safety from natural and man-made threats for possible provoking of man-made and environmental threats by a person, and from social sources of threats of a criminal nature. Its main objects are individuals, society and the state.

Keywords: *safety, criminological safety, objects of criminological safety, public safety, components of public safety.*

УДК 342.5(477)

А. В. П'ЯТНИЦЬКИЙ,

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права (м. Київ)

ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКУ ЗДІЙСНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ

На підставі аналізу норм чинного законодавства України розглянуто особливості та визначено недоліки процедури початку здійснення виконавчого провадження щодо примусового виконання судового рішення. Наголошено, що на зазначеному етапі важливою умовою є дотримання норм чинного законодавства під час оформлення всіх необхідних документів, адже будь-яка помилка може стати перепорою для відкриття відповідного провадження.

Ключові слова: *виконавче провадження, початок провадження, примусове виконання, судове рішення, процедура.*

Piatnytskyi, A.V. (2017), "Features of the initiation of realizing executive proceedings in regard to compulsory execution of court decisions" ["Osoblyvosti pochatku zdiisnennia vykonavchoho provadzhennia shchodo prymusovoho vykonannia sudovoho rishennia"], *Pravo i Bezpeka*, No. 4, pp. 122–127.

Постановка проблеми. Питання реформування системи примусового виконання судових рішень в Україні відповідно до європейських стандартів є одним із пріоритетних у

діяльності законодавця. Якість виконання судових рішень і стандарти виконавчого провадження мають бути такими, щоб реально забезпечити на національному та європейському